

KABINET GRAFIKE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

- Umjetnik Ivan Roca donirao 41 crtež, 2 grafike i plakat.
- Akademik Zlatko Keser donirao je za fundus 19 crteža u tehnikama tuša, gvaša, akvareliranja, pastela.
- Umjetnica Maja S. Franković donirala je autorsku knjigu *Dvostruki pejzaž* (bibliofilsko izdanje 3/30, edicija Rigo, Novigrad, 2008. u tehnici litografije).
- Video zapisi radova umjetnika Alema Korkuta pod nazivom *Hommage a Šutej 1* (2xdvd video loop) izloženih na 4. hrvatskom trijenalu crteža donirani su od autora za Zbirku 20. i 21. stoljeća.
- Umjetnik Đanino Božić donirao je knjigu umjetnika *6,6,6 / Nelio Sonogo, Duje Jurić, Đanino Božić* (ukupno 18 serigrafija, primjerak 17/40 potpisan od umjetnika, edicija Rigo, Novigrad, 2007.).
- Zbirka plakata bogatija je za 53 primjerka.

U suradnji s Martinom Matotom iz marketinga dramskog kazališta Gavella dobili smo na poklon 12 kazališnih plakata različitih autora. Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu poklonilo je Kabinetu grafike 14 kazališnih plakata različitih autora. Plakat za edukativnu akciju Original dobili smo od Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva. Nedjeljko Špoljar poklonio je Kabinetu grafike 25 izložbenih plakata, a Vlatko Čerić jedan plakat svoje izložbe. .

Početkom godine počeli su intenzivni pregovori s Nadom Falout umjetnicom i dizajnericom brojnih plakata (HNK, Gavella itd.). Zbog pretrpanoga atelijera, još nismo bili u prilici napraviti kvalitativni izbor plakata i primopredaju.

U srpnju su obavljeni preliminarni dogovori oko donacije velike zbirke filmskog plakata (2000 primjeraka) gospodina Davora Đurašina. Pregledan je tek dio zbirke i dogovoreno je da će se u slijedećoj fazi napraviti kvalitativni izbor plakata koji bi ušli u naš fundus.

1.6. Ustupanje

Na zamolbu kustosice Muzeja i Zbirke Baltazata Bogišića u Cavtatu Stane Perišin izlučen je iz zbirke i fotografiran plakat Milovana Stanića: Izložba gravira Bogišićeve zbirke iz 1954. godine. Kabinet grafike u zbirci čuva dva primjerka navedenog plakata i s obzirom da ga Muzej i zbirka Baltazara Bogišića ne posjeduje u svom fundusu. Kabinet grafike je uz suglasnost Uprave Akademije ustupio navedeni plakat Zbirci u Cavtatu.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Nakon obavljenih restauratorskih radova započeto je paspartuiranje umjetnina i opremanje radova prema standardima suvremene muzeologije. Kupljen je arhivski materijal za opremanje građe i ladičar za pospremanje restauriranih radova. Sredstva je osiguralo Ministarstvo kulture, nakon višegodišnjega inzistiranja na tom segmentu zaštite. Tijekom godine sustavno je praćena i evidentirana mikroklima u spremištu umjetnina.

2.3. Restauracija

Krajem rujna poslani su na restauratorsku obradu u Odjel za papir Hrvatskog restauratorskog zavoda litoplakat «Marya Delvard» (1907.) i crtež kredom «Portret žene» (1927.) Tomislava Krizmana iz Zbirke grafika i crteža 20. i 21. stoljeća. Započeta je obrada prema prijedlogu konzervatorsko-restauratorskih zahvata ovih radova koji je sastavila Daniela Ratkajec-Pedišić, restauratorica Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Crteži i grafike Miroslava Kraljevića, Menci Cl. Crnčića, Vladimira Becića, Oskara Hermana i Mirka Račkog iz Zbirke grafika i crteža 20. i 21. stoljeća restaurirani su u Laboratoriju za restauriranje rukopisa Akademije. Restauratorske zahvate izvela je restauratorica Sanja Gonzi, a zahvati su obuhvaćali skidanje ljepljivih traka s crteža i grafika te skidanje radova s podloga na koje su bili zalijepljeni. U postupku je bilo 400 crteža i grafika raznih formata. Većina crteža je bila priljepljena gornjim rubom na poleđinski karton raznim samoljepljivim trakama i u nekoliko slojeva. Dio crteža većeg formata bilo je kaširano na jeftinu ljepenku izrađenu od drvenjače koja sadrži aciditet, a preko rubova crteža je još bio zalijepljen paspartu pa je odvajan skupa s ljepenkom kaširanom na poleđini. Kako su tehnike crteža bile

različite (masna olovka, akvarel, lavirani tuš, sepija, ugljen) restaurator je pristupao različitim načinima skidanja ljepljivih traka. Crteži kaširani na paspartue odvojeni su pomoću gustog gela metil-celuloze i etanola, a rijetki su mogli biti potopljeni u vodi.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Tijekom godine obrađeno je, inventirano i upisano u inventarnu knjigu: 41 crtež, 2 grafike i 1 plakat Josipa Roce, 19 crteža Zlatka Kesera, autorska knjiga u tehnici litografije Maje S. Franković.

3.3. Fototeka

Fototeka se nadopunjava sa građom snimljenom za izložbe.

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka sadrži dokumentaciju koja je isključivo vezana uz prisustvo Kabineta grafike u svakodnevnom tisku, a prigodom otvorenja izložbi i njihovih recenzija. Obradena su 53 članka o izložbama u Kabinetu grafike iz tiskovina.

3.9. Ostalo

Tijekom godine unosili su se podaci u knjige sekundarne dokumentacije vezane uz projekte.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Međumuzejskom razmjenom raspoloživih publikacija Kabineta grafike i poklonom institucija i autora priručna biblioteka povećana je za 35 naslova koji su u tijeku obrade i sada sadrži 1179 naslova.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Tijekom godine obrađeno je, inventirano i upisano u inventarnu knjigu: 41 crtež, 2 grafike i 1 plakat Josipa Roce, 19 crteža Zlatka Kesera, autorska knjiga u tehnici litografije Maje S. Franković.

6.4. Ekspertize

Tijekom godine obavljeno je nekoliko stručnih ekspertiza na upit vanjskih korisnika.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Priprema, kataloška obrada i opremanje crteža i grafika za izložbe drugih institucija:

- Grafike i crteži Menci Cl. Crnčića, Branka Šenoe i Ljube Babića za izložbu *Od zanosa do identiteta* Akademije likovnih umjetnosti u Umjetničkom paviljonu u travnju 2008.
- Grafike i crteži Milivoja Uzelca za retrospektivnu izložbu u Umjetničkom paviljonu (studeni 2008. – siječanj 2009.).
- Crteži Josipa Račića za retrospektivnu izložbu u Modernoj galeriji (prosinac 2008. – ožujak 2009.).
- Tijekom godine omogućen je pregled radova iz Zbirke grafika i crteža 20. i 21. stoljeća (Marko Rašica, Jadranka Fatur, Vilko Gecan, Ivo Kerdić) na upit vanjskih korisnika u svrhu stručnog i znanstvenog proučavanja.
- Nakon izložbe *Kabarett Fledermaus 1907.-1913. Umjetnost i obrt bečkih radionica* u organizaciji *Osterreichisches Theatermuseuma* koja se održavala u muzeju *Villa Stuck* u Munchenu (listopad 2007. – veljača 2008.) i *Kunsthistorische Museum* u Beču (veljača – lipanj 2008.) vraćen je faksimil plakata Tomislava Krizmana – *Mary Delvard*.
- U travnju smo na zamolbu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu i Umjetničkog paviljona, za potrebe izložbe u povodu stote godišnjice Likovne akademije, posudili dva plakata Ljube Babića - *More, pogled s Plasa*, i *Izložba Hrvatskog društva*

umjetnosti. S obzirom na osjetljivost građe u suradnji s preparatorom Stanislavom Novakom sami smo odnijeli plakate u Paviljon i tamo ih opremili za izlaganje.

- Za potrebe retrospektivne izložbe Milivoja Uzelca u Umjetničkom paviljonu (studeni 2008. – siječanj 2009.) opremljen je i posuđen plakat - Izložba proljetnog salona (1919.)
- Sredinom veljače obratila nam se gđa. Beatrice Coti predstavница francuskog izdavača Edition Citadelles & Mazenod sa zamolbom za suradnjom. U izdanje knjige L'art de l'Europe Centrale željeli su uvrstiti plakat Bele Čikoša Sesije – Mladost (1898.) Za potrebe ove suradnje pripremljena je lista uvjeta za fotografiranje radova iz Kabineta grafike koja je prevedena na engleski (prevoditeljica Gorka Radočaj). Izdavaču smo poslali i kataloške podatke o plakatu, a fotograf Goran Vranić snimio je fotografiju plakata koja je u ožujku poslana na CD-u u Pariz. Knjiga je izašla iz tiska u studenome 2008. godine.
- Polovicom travnja na zamolbu SHM (gosp. Ivica Stanko) za potrebe izrade nove knjige o Varaždinskoj i Zagrebačkoj županiji snimljeno je 11 plakata (jedan primjerak za fototeku zbirke plakata).
- Na zamolbu dr. Jasne Galjer za potrebe fotografiranja pripremljeno je 8 plakata autora Mihajla Arsovskog.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Međunarodni časopis Museum Aktuel (april 2008. br. 146) objavio je tekst mr.sc. Slavice Marković, kojim je predstavljena kratka povijest i djelovanje Kabineta grafike.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Davana su stručna mišljenja o crtežima grafikama i plakatima donositeljima i vlasnicima umjetnina.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Mr. sc. Slavica Marković bila je urednica 4 kataloga Kabineta grafike.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Web stranice redovito su održavane i dopunjavane podacima o 4 izložbe – link Aktivnosti 2008., dopunama biografija djelatnika, dopunama na linku standardi i propisi, dopunama fotografija na linku Kalkografija Kabineta grafike, te dopunama engleskih stranica.

Osnovni podaci iz inventarnih knjiga dopunjeni životopisima umjetnika upisivani su u program M++, sa stupnjem dovršenosti B, C i N. Uz pomoć volonterke Uršule Bešlić završen je upis predmetnih kartica iz Zbirke grafika i crteža 20. i 21. stoljeća. U tijeku je kontrola predmetnih kartica i postupak skeniranja, fotografiranja i obrađivanja fotografija radova iz zbirke, kako bi što više grafika i crteža dobilo, uz kartični, i vizualni identitet dostupan korisnicima. Prioritetni status pri upisivanju i fotografiranju imaju kapitalna djela iz fundusa Kabineta grafike. Iz Zbirke starih majstora u program M++ do danas je upisano 2 184 inventarnih jedinica. Iz zbirke 20. i 21. stoljeća upisano je 10 377 jedinica, a iz Zbirke plakata 2 565 jedinica.

Tijekom drugoga polugodišta pripremljeno je za restauriranje 400 crteža i grafika te dva rada Tomislava Krizmana.

Preparator Stanislav Novak fotografirao je i obradio 207 plakata i 913 crteža i grafika 20. i 21. st. koje su unesene u bazu podataka M++.

6.13. Ostalo

Muzejska savjetnica Margarita Sveštarov Šimat i kustosica Ružica Pepelko tijekom veljače i ožujka bile su na stručnim putovanjima u Rijeci, Labinu i Splitu sa svrhom priprema za 4. hrvatski trijenale crteža. Tijekom boravaka obavljeni su razgovori s umjetnicima, učinjen je pregled radova u atelierima, te obavljeni preliminarni dogovori oko projekata s kojima su umjetnici sudjelovali na 4. hrvatskom trijenalu crteža.

Upraviteljica mr.sc. Slavica Marković posjetila je izložbu Van Gogha u bečkoj Albertini, sudjelovala na simpoziju u Rijeci i na 1. kongresu muzealaca u Zagrebu.

U organizaciji Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, u Rijeci je od 15. –17. listopada 2008. godine, održan je međunarodni simpozij na temu (Novo)Medijska umjetnost u muzejima.

Kroz glavnu temu: Što su to novi mediji? - tematski je obrađena vremenska odrednica, produciranje, čuvanje i prezentiranje (novo)medijske umjetnosti, te umjetničke značajke i

utjecaji novih medija i digitalnih tehnologija na suvremenu muzejsku prezentacijsku praksu. U muzeju Mimara u Zagrebu, od 12. do 14. listopada održavao se 1. kongres muzealaca Hrvatske

Cilj Kongresa bio je promišljanje i problematiziranje suvremene muzejske teorije i prakse s naglascima na muzejsku profesiju u Hrvatskoj, upravljanje muzejskim zbirnama i novim tehnologijama, te definiranje profila korisnika i njihovih potreba.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- *Nikola Reiser - portreti i aktovi*

Kabinet grafike, 18. ožujka - 12. travnja 2008.

Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Koncepcija izložbe, izbor radova i likovni postav: mr. sc. Slavica Marković

Predgovor: Marina Baričević

Kataloška obrada: Uršula Bešlić

U povodu 90. obljetnice života i 70. obljetnice djelovanja doajena hrvatske moderne umjetnosti akademika Nikole Reisera, organizirali smo izložbu njegovih osebujnih intimnih djela naslovljenu: Portreti i aktovi. Kao prethodnica 4. hrvatskoga trijenala crteža ova je izložba trebala ukazati na dominantnu slikarsku dimenziju Reiserovih crtačkih ostvarenja.

- *ORIGINAL – MULTIORIGINAL*

Studio Kabineta grafike i Kalkografska radionica, 12. – 18. svibnja 2008.

Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u okviru 13. muzejsko edukativne akcije «Original» u povodu Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja 2008. u organizaciji Sekcije za muzejsku pedagogiju u kulturnu akciju

Hrvatskog muzejskog društva

Autorica programa: Ružica Pepelko

U okviru 13. muzejske edukativne akcije *Original*, Kabinet grafike uključio se izložbom crteža i radionicama za djecu koje su se bazirale na njegovanju senzibiliteta prema umjetničkom djelu kao (ne)ponovljivoj artistskoj tvorevini. U Studiju Kabineta grafike (12. - 18. 5. 2008.) bila je postavljena izložba crteža Ivana Lovrenčića iz zbirke (izbor: Ružica Pepelko), uz koju su se organizirale edukativne

crtačke i grafičke radionice u Kalkografiji Kabineta grafike, na kojima su se djeci pojasnili termini originala (crteža) i multioriginala (grafike) i na kojima su sudionici savladavali crtačke i osnovne grafičke vještine. U sklopu programa organizirane su dvije crtačko-grafičke radionice (voditeljica projekta: Ružica Pepelko; voditeljica grafičke radionice: Ines Krasić) u kojima su sudjelovali učenici 4. razreda Osnovne škole «Kreativni razvoj» iz Zagreba.

- *HRVATSKI TRIJENALE CRTEŽA*

Gliptoteka, Medvedgradska 2; Kabinet grafike, Strossmayerov trg 12; Studio

Kabineta grafike, Hebrangova 1; Akademija likovnih umjetnosti, Ilica 85. 5. lipnja –

12. srpnja Organizacija: Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Koordinacija, uvodni tekst: mr. sc. Slavica Marković

Koncepcija izložbe, izbor radova i predgovor: Margarita Sveštarov Šimat, Ružica Pepelko

Životopis umjetnika i kataloška obrada: Ružica Pepelko, Vesna Kedmenec Križić, Uršula Bešlić

Likovni postav: Ružica Pepelko, Vesna Kedmenec Križić

4. hrvatski trijenale crteža pod sintagmom *Polja i identiteti suvremenog crteža*

prezentirao je poetike 55 pozvanih umjetnika koji su na izložbi otvorili nova polja istraživanja identiteta suvremenog crteža. Konceptom je dotaknuto problematiziranje unutar različitih medija, stoga je odabir radova obuhvatio široko polje umjetničkih interesa, od radova koji poštuju higijenu crteža kao medija do crteža čiji je identitet pronađen unutar nekog drugog medija (video, site specific, kompjutorska animacija, prostorne instalacije). S obzirom da ove godine nije bilo otvorenog natječaja, poziv za sudjelovanje upućen je umjetnicima koji su unazad par godina bili nagrađivani za zanimljive izlagačke projekte i koji su visoko kotirani na hrvatskoj i internacionalnoj umjetničkoj sceni te koji su ponudili modus koji odgovara zamišljenom konceptu.

Odabir je obuhvatio hrvatsku suvremenu crtačku scenu kroz pedeset i pet hrvatskih autora različitih generacija. Manifestacija je imala nekoliko tematskih dionica:

središnju pod nazivom *Polja i identiteti suvremenog crteža* (galerija II. i III,

Gliptoteka), *Crteži iz Stare zbirke KG* (Galerija III), *Projekti in situ* (Studio Kabineta grafike), samostalna izložba Josipa Diminića (Kabinet grafike) te pridružena dionica

Risaona izbornog kolegija akademika Zlatka Kesera (Akademija likovnih umjetnosti).

- *JOSIP DIMINIĆ / ŽIVOT KAMENA - CRTEŽI*

13. svibanj – 29. srpanj 2008.

Organizacija: Kabinet grafike

Koncepcija izložbe, izbor radova i predgovor: Margarita Sveštarov Šimat

Životopis, popis izložbi i kataloška obrada: Vesna Kedmenec Križić

Likovni postav: Vesna Kedmenec Križić

Dobitnik Premije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na prošlom, 3 hrvatskom trijenalu crteža 2002. godine Josip Diminić predstavio se samostalnom izložbom crteža. Izloženi su recentni autorovi crteži te još dosad nikada pokazan niti objavljivan ciklus radova koji potječu iz šezdesetih godina prošloga stoljeća.

- *GRAFIKE STARIH MAJSTORA IZ ZBIRKE FAKSIMILA KABINETA GRAFIKE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI*

9. rujan – 31. listopad 2008.

Organizacija: Kabinet grafike

Koncepcija izložbe, izbor radova i likovni postav: Margarita Sveštarov Šimat

Posredovanjem grafičkih faksimila, prikazana su najveća grafička djela europskih starih majstora od 15. do 18. st. koja se čuvaju u zbirkama bečke Albertine i Dvorske biblioteke. Premda nastali još 1921. godine, faksimili se u tehničkom smislu smatraju remek djelima ove vrste simulacije originala. Izložba je prvi puta bila predstavljena 2005. godine, a zbog velikog interesa javnosti predstavili smo je ponovno.

Izložba Grafike starih majstora iz Zbirke faksimila Kabineta grafike 20. studenog postavljena je i u Salonu Becić Galerije umjetina grada Slavonskog broda.

- *IVAN MEŠTROVIĆ - LITOGRAFIJA*

5. studenog – 13. prosinca 2008.

Organizacija: Kabinet grafike, Muzeji Ivana Meštrovića, Galerija umjetnina grada Slavonskog Broda

Koncepcija izložbe, predgovor i kataloška obrada: Dalibor Prančević

Likovni postav: Dalibor Prančević, mr. sc. Slavica Marković

Izložen je 21 litografski list iz mape što ju je, kao četvrtu u svojoj nakladi, godine 1923. tiskalo umjetničko udruženje Proljetni salon. Izložbe Meštrovićevih litografija nisu učestale i nisu poznate likovnoj javnosti što je ovo predstavljanje činilo uistinu jedinstvenim događajem.

Uz litografske listove iz mape, publika je imala prigodu vidjeti i 12 crteža Ivana Meštrovića kao i njegove dvije skulpture.

- *PRIGODNA PRODAJNA IZLOŽBA IZDANJA KABINETA GRAFIKE / GRAFIČKE MAPE, POJEDINAČNI GRAFIČKI LISTOVI, KNJIGE I KATALOZI IZLOŽBI/*

Prosinac 2008.

Organizacija: Kabinet grafike

Izložba je prezentirala izdavaštvo Kabineta grafike tijekom posljednja dva desetljeća / grafičke mape, pojedinačni grafički listovi, knjige i katalozi izložbi /. Sredstva ostvarena prodajom, prihod su za nova izdanja.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Nikola Reiser - portreti i aktovi / katalog, pozivnica, transparent

Original – multioriginal / plakat

4. hrvatski trijenale crteža / katalog, pozivnica, plakat, transparent

Josip Diminić, Život kamena – crteži / katalog, pozivnica, transparent

Ivan Meštrović – litografija / katalog, pozivnica, transparent

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Obavljana su, prema potrebi, stručna vodstva najavljenim grupama učenika tijekom trajanja izložbi.

11.3. Radionice i igraonice

ORIGINAL – MULTIORIGINAL

U sklopu programa organizirane su dvije crtačko-grafičke radionice (voditeljica projekta: Ružica Pepelko; voditeljica grafičke radionice: Ines Krasić) u kojima su sudjelovali učenici 4. razreda Osnovne škole «Kreativni razvoj» iz Zagreba.

11.4. Ostalo

Koncem siječnja 2008. pridružili smo se akciji Noć otvorenih muzeja. Nije zapamćen toliki broj posjetilaca i toliki interes za naša izdanja, (tada prigodno snižena).

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

Mediji su objavili pedesetak priloga o izložbama, izdanjima i fundusu Kabineta grafike.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Ravnateljica Kabineta grafike i svi kustosi sudjelovali su u radio i TV emisijama za vrijeme trajanja navedenih izložaba / Radio Zagreb 1, 2, Radio Sljeme, TV 1, TV 2 i dr.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

3962

15. FINANCIJE

RH	45%
Lokalna samouprava	45%
Vlastiti prihod, sponzorstvo, donacije	10%